

Ochrana lesov pred požiarmi podľa zákona č. 314/2001 o ochrane pred požiarmi

Lesy sú jedným z najcennejších prírodných bohatstiev, ktoré hrajú kľúčovú úlohu v ekologickom a hospodárskom živote krajiny. Chránia biodiverzitu, zabezpečujú reguláciu podnebia, zadržiavajú vodu a poskytujú množstvo ďalších ekologických služieb. To je dostatočný dôvod na zvýšenú starostlivosť a ochranu lesov a lesného prostredia. Jedným z vážnych ohrozovateľov lesov sú lesné požiare. Požiare môžu spôsobiť nenapraviteľné škody v prírode, ako aj ohroziť životy a majetok. Lesné požiare môžu mať rôzne príčiny, ktoré môžeme rozdeliť na prirodzené a spôsobené činnosťou človeka. Medzi prirodzené príčiny iniciácie požiaru v lese môžu byť napríklad blesky, nepriaznivé klimatické faktory v podobe horúceho a suchého počasia v spojení s vetrom a pod. Ľudské faktory spôsobujú lesné požiare z rôznych príčin, pričom najčastejšími sú nedbanlivosť, vypaľovanie suchej trávy, zakladanie ohňa z rôznych príčin, hra detí bez dozoru a úmyselné podpaľáčstvo.

Výskyt lesných požiarov v suchom jarnom, letnom, ale aj v jesennom období, ovplyvňuje okrem nedostatku vlhky najmä nedbalosť a neopatrnosť ľudí pri manipulovaní s otvoreným ohňom vo voľnej prírode. Malý ohniček na opekanie slaniny, odhodený nedopalok z cigarety ale najmä úmyselné vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov sú príčinou veľkých škôd nielen na majetku a prírode, ale často aj na zdraví a životoch ľudí, ako sme tomu svedkami aj v súčasnosti.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru týmto upozorňuje fyzické osoby (občanov) na plnenie si povinnosti v zmysle zákona o ochrane pred požiarmi a vykonávacej vyhlášky o požiarnej prevencii, že fyzická osoba môže spaľovať suchú trávu, obrezky zo stromov a kríkov na upravených hromadách, pri vhodných klimatických podmienkach, zabezpečení kontroly miesta spaľovania, zabezpečenia spaľovania vhodnými hasiacimi prostriedkami alebo pracovným náradím na zabránenie prípadného rozšírenia ohňa.

Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi (ďalej len "zákon o ochrane pred požiarmi") upravuje povinnosti právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov a občanov v oblasti ochrany lesov pred požiarmi. Zákon o ochrane pred požiarmi stanovuje opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu lesov a to v rámci preventívneho pôsobenia ako aj zdoľavania požiarov.

V prípade potreby v priebehu roka 2026 bude Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Košiciach vykonávať hliadkovaciu činnosť so zameraním na dodržiavanie zákonných ustanovení, hlavne v čase dlhodobého sucha a pri zvýšenom počte požiarov v prírodnom prostredí s možným postihom v blokovom a v priestupkovom konaní.

Za nedodržanie ustanovení zákona NR SR č. 314/2001 o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov môže OR HaZZ uložiť pokutu pre fyzickú osobu do výšky 331 eur (v blokovom konaní do 100 eur).

Upozorňujeme vlastníkov, správcov a obhospodarovateľov lesov, že sú povinní v zmysle právnej úpravy, v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi, zabezpečiť ich ochranu predovšetkým v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov a to hliadkovacou činnosťou občanmi zo svojich vlastných radov (vlastníci, lesní pracovníci a pod.), zabezpečením potrebného množstva protipožiarného náradia, udržiavaním lesných ciest a prípadných vodných zdrojov, ktoré môžu pomôcť pri včasnej lokalizácii ale aj uhasení vzniknutého požiaru.

Ochrana lesov pred požiarmi je nevyhnutnou súčasťou ochrany životného prostredia, a to nielen na úrovni zákonov, ale aj na úrovni bežného života všetkých občanov.